

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
*«25» жовтня 2021 року,
протокол № 3.*

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

«25» жовтня 2021 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ (ДІЛОВИЙ, МІСЕ, ОСВІТНІЙ)»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат економічних наук

«24» вересня 2021 року

_____ Петро СЕМ'ЯНЧУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування

«28» вересня 2021 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук,

доцент

«28» вересня 2021 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка

«29» вересня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету

«21» жовтня 2021 року, протокол № 2.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка

«21» жовтня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендовані джерела	– 11
7.1. Основні джерела	– 11
7.2. Допоміжні джерела	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 16

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 24 Сфера обслуговування
2. Код і назва спеціальності	– 242 Туризм
3. Назва спеціалізації	– Спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Спеціалізований туризм (діловий, MICE, освітній)
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Код дисципліни	– ППВ 6.6.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий
10. Семестр	– сьомий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,5 / 135
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 46
% від загального обсягу	– 34
лекційні заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 39
семінарські заняття (годин)	– 28
% від обсягу аудиторних годин	– 61
самостійна робота (годин)	– 89
% від загального обсягу	– 64
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2,5
самостійної роботи	– 5,0
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	

1) попередні дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> – ЗПО 6. Історія туризму ЗПО 10. Безпека в туризмі ЗПО 11. Правове регулювання туристичної діяльності ППО 4.1. Основи туризмознавства ППО 4.2. Організація туристичних подорожей ППО 4.3. Організація екскурсійної діяльності ППО 5.1. Географія туризму ППО 5.2. Туристичне країнознавство ППВ 5.2. Інтернет-технології в туризмі ППВ 5.3. Інтерактивні технології в туризмі
2) супутні дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> – ППО 2. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) ППО 3. Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)
3) наступні дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> – ППВ 7.2. Туристичний брендинг ППВ 7.3. Туристичне іміджмейкерство ПП 2.3. Практика переддипломна
14. Мова вивчення дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> – БР. Бакалаврська робота – Українська.

2. Заплановані результати навчання

3.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни

- К 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- К 07. Здатність працювати в міжнародному контексті;
- К 13. Здатність планувати та управляти часом;
- К 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- К 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- К 19. Розуміння сучасних тенденцій, місцевих, регіональних та державних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- К 20. Розуміння процесі організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);
- К 21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- К 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- К 26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

Результати навчання

- ПР 03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
- ПР 04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПР 05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- ПР 07 Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:
1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату зі спеціалізованого туризму;
1.2) називати види спеціалізованого туризму;
1.3) описувати відмінності між різновидами спеціалізованого туризму;
1.4) класифікувати й оцінювати туристичні ресурси на предмет придатності для розвитку спеціалізованого туризму;
1.5) надавати географічну характеристику різних видів спеціалізованого туризму;
1.6) класифікувати та характеризувати природні та культурно-історичні ресурси для розвитку спеціалізованого туризму.
2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст основних термінів, що розкривають суть спеціалізованого туризму;
2.2) описувати види спеціалізованого туризму та давати їм географічну характеристику;
2.3) обговорювати та розрізняти суть туристичних ресурсів.
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати отримані знання при описанні географії і ресурсного забезпечення різних видів спеціалізованого туризму;
3.2) надання послуг ділового туризму;
3.3) надання послуг МІСЕ-туризму;
3.4) надання послуг освітнього туризму;
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) упорядковувати уявлення про спеціалізований туризм;
4.2) аналізувати діловий туризм;
4.3) аналізувати МІСЕ-туризм;
4.4) аналізувати освітній туризм;
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати географічний розподіл різних видів спеціалізованого туризму;
5.2) формулювати свою думку видів спеціалізованого туризму;
5.3) пропонувати власне бачення розвитку різних видів спеціалізованого туризму.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати привабливість географії різних видів спеціалізованого туризму;
6.2) узагальнювати інформацію про спеціалізований туризм;
6.3) порівнювати й оцінювати природні туристичні ресурси для розвитку спеціалізованого туризму;
6.4) порівнювати й оцінювати культурно-історичні ресурси для розвитку спеціалізованого туризму;

7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості за умов багатомірності й альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) генерувати ідеї щодо нових видів спеціалізованого туризму та їх географічного розподілу;
7.2) давати оцінку туристичних потоків, доходів та витрат.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Спеціалізований туризм та передумови його виникнення

Теоретичні і практичні особливості трактування явища «Туризм». Туризм як багатогранне явище. Місце спеціалізованих видів туризму в системі туристичної діяльності.

Визначення об'єкту і предмету, формулювання та характеристика основних завдань дисципліни «Спеціалізований туризм (діловий, МІСЕ, освітній)». Виникнення й розвиток туризму. Сучасний стан туристичної індустрії. Класифікація видів туристичної діяльності.

Сучасні тенденції світового туризму та їх вплив на розвиток спеціалізованих видів туризму. Характеристика спеціалізованих видів туризму. Місце спеціалізованих видів туризму на сучасному туристичному ринку.

Тема 2. Стан та тенденції розвитку ділового туризму

Географія ділового туризму. Загальна характеристика та особливості ділового туризму. Види ділового туризму. Обов'язкові умови для ділового туризму. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристськими підприємствами. Бізнес-центри світу.

Конгресно-виставковий туризм. Особливість засобів розміщення в конгресно-виставковому туризмі. Відмінні особливості конгресного туризму. Специфіка конгресно-виставкового туризму. Найбільші центри конгресно-виставкової діяльності в Європі й Америці.

Туристські виставки і біржі. Інсенсив-туризм та його цілі. Характеристика різновидів інсенсив-туризму. Історія виникнення та розвитку інсенсив-туризму. Цілі інсенсив-туризму. Види інсенсив-програм. Характеристика найвідоміших інсенсив-програм у Світі.

Тема 3. Особливості організації ділових турів

Поняття ділового туру. Види ділових турів. Особливості ділових турів. Характеристика ділових турів. Ділова подорож.

Підприємства-організатори ділових турів. Вимоги до організації бізнес-турів. Виставковий маркетинг у туризмі. Специфіка організації ділових турів. Особливості компаній ділового туризму.

Культурні та екскурсійні програми ділових поїздок. Стандартні й додаткові послуги ділових турів. Повний спектр послуг ділової подорожі. Стандартний конференц-пакет. Складання програми візиту бізнес-гостей.

Тема 4. МІСЕ-туризм та перспективи його розвитку

Поняття МІСЕ-туризму (Meetings-Incentive-Conferences-Events або Meetings-Incentive-Conventions-Exhibitions). Специфічні характеристики МІСЕ-туризму. Асортимент послуг МІСЕ-туризму. Культурне значення МІСЕ-туризму. Соціальне значення МІСЕ-туризму. Економічне значення МІСЕ-туризму. Інноваційне значення МІСЕ-туризму.

Структура ринку МІСЕ-туризму. Основні сегменти ринку МІСЕ-туризму. Перспективи розвитку МІСЕ-туризму. Максимальне використання потенціалу МІСЕ-туризму.

Характеристика й особливості політичних ділових заходів. Характеристика й особливості наукових заходів. Характеристика й особливості комерційних ділових заходів. Професійні ділові заходи.

Тема 5. Особливості організації та проведення meetings та incentives турів

Поняття meetings та incentives турів. Особливості meetings та incentives турів. Види meetings та incentives турів. Індивідуальні meetings та incentives тури. Колективні meetings та incentives тури. Організовані meetings та incentives тури. Неорганізовані meetings та incentives тури. Короткострокові, середньострокові і довгострокові meetings та incentives тури. Внутрішній, виїзний і в'їзний meetings та incentives тури.

Політична компонента meetings та incentives турів. Наукова компонента meetings та incentives турів. Комерційна компонента meetings та incentives турів. Професійна компонента meetings та incentives турів. Суспільна компонента meetings та incentives турів.

Тема 6. Особливості організації та проведення conferences та exhibitions турів

Поняття conferences та exhibitions турів. Особливості conferences та exhibitions турів. Види conferences та exhibitions турів. Індивідуальні conferences та exhibitions тури. Колективні conferences та exhibitions тури. Організовані conferences та exhibitions тури. Неорганізовані conferences та exhibitions тури. Короткострокові, середньострокові і довгострокові conferences та exhibitions тури. Внутрішній, виїзний і в'їзний conferences та exhibitions тури.

Політична компонента conferences та exhibitions турів. Наукова компонента conferences та exhibitions турів. Комерційна компонента conferences та exhibitions турів. Професійна компонента conferences та exhibitions турів. Суспільна компонента conferences та exhibitions турів.

Тема 7. Основи освітнього туризму та напрями його розвитку

Освітній туризм як традиційний тренд внутрішнього і міжнародного туризму, його географічна характеристика. Історія здійснення освітніх подорожей. Перспективи розвитку освітнього туризму.

Види пропозиції на ринку освітнього туризму. Напрями розвитку освітнього туризму. Навчальні програми обраних видів спорту за спеціальною освітньою програмою під керівництвом інструкторів. Професійне навчання в освітньому туризмі: навчання у сфері менеджменту, маркетингу, комп'ютерних технологій, туризму, дизайну, готельного господарства, банківської справи. Освітні подорожі як один з найбільш ефективних засобів вивчення іноземних мов.

Тема 8. Особливості організації та проведення освітніх турів

Особливості створення турпродукту для учасників освітнього туризму. Особливості організації спортивно-навчальних турів. Особливості організації турів з метою професійного навчання. Особливості організації мовних навчальних турів.

Особливості організації освітніх турів в Україні та Світі. Тенденції проведення освітніх турів в Україні. Оператори ринку освітнього туризму в Україні.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Інд. завд.	СРС		
1.	Спеціалізований туризм та передумови його виникнення	16	2	2	-	-	12
2.	Стан та тенденції розвитку ділового туризму	18	3	4	-	-	11
3.	Особливості організації ділових турів	17	2	4	-	-	11
4.	МІСЕ-туризм та перспективи його розвитку	17	2	4	-	-	11
5.	Особливості організації та проведення meetings та incentives турів	17	2	4	-	-	11
6.	Особливості організації та проведення conferences та exhibitions турів	16	2	3	-	-	11
7.	Основи освітнього туризму та напрями його розвитку	16	2	3	-	-	11
8.	Особливості організації та проведення освітніх турів	18	3	4	-	-	11
	Усього	135	18	28	-	-	89

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до деяких теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Тематика самостійних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.4. Самостійні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- повідомлення про виконання самостійних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у письмовій формі.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.

Структура залікового білету включає 2 теоретичних питання.

Приклад залікового білету:

1. *Внутрішній, виїзний і в'їзний conferences та exhibitions тури.*

2. *Сучасні тенденції світового туризму та їх вплив на розвиток спеціалізованих видів туризму*

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять та самостійної роботи студентів визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Борисова О.В. Спеціалізований туризм: навчальний посібник. К.: Кондор, 2020. 360 с.
2. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. – 334 с.
3. Макар О., Дмитрик Л. MICE-туризм – основа іміджевої та економічної прогресивності туристичної індустрії України. URL.: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-35>
4. Корсак Р. Тенденції розвитку ділового туризму у світі / Р. Корсак // Східноєвропейський історичний вісник. - 2017. - Вип. 3. - С. 118-123.
5. Ткачук Л.М. Освітній туризм у Світі й в Україні. URL.: <https://core.ac.uk/download/pdf/296365383.pdf>

7.2. Допоміжні джерела

1. Горішевський П.В. Сільський зелений туризм: організація гостинності на селі: підручник / П.В. Горішевський, П.В., В.П. Васильєв, Ю.В. Зінько. - Івано-Франківськ: Місто-Н, 2003. - 158 с.
2. Дишкантюк О.В., Власюк К.В. Гастрономічний туризм: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 225 с.
3. Мальська М., Бордун О. Медичний туризм: теорія та практика: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2019. 190 с.
4. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм : навч. посіб. / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. – 301 с.
5. Кудла Н.Є. Сільський туризм: основи підприємництва та гостинності: навчальний посібник. Київ: Патерик, 2017. 160 с.
6. Рутинський М. Й. Зелений туризм / М.Й. Рутинський, Ю. В. Зінько. – К. : Знання, 2008. – 271 с.
7. Рутинський М. Й. Сільський туризм : навч. посіб. / М.Й. Рутинський, Ю. В. Зінько. Київ: Знання, 2006. - 271 с.
8. Щур Ю.В., Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник. Київ: Патерик, 2018. 280 с.
9. Тимчук С. Екологічний туризм як напрям соціально-економічного розвитку сільських територій / С. Тимчук // Вісник Тернопільського національного економічного університету. - 2016. - Вип. 1. - С. 35-41.
10. Антоненко І. Круїзний туризм в Україні: тенденції та перспективи розвитку / І. Антоненко, І. Мельник // Економіст. - 2016. - № 3. - С. 3-8.
11. Бейдик О. О. Чинники розвитку та особливості подієвого туризму / О. О. Бейдик, Н. О. Новосад, О. І. Топалова // Часопис картографії. - 2016. - Вип. 16. - С. 125-131.
12. Кудінова І. П. Подієвий туризм в Україні як складова індустрії гостинності / І. П. Кудінова, Т. А. Голованьова // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2018. - Вип. 284. - С. 258-263.
13. Кузишин А.В. Геопросторові особливості видового складу релігійного туризму в Тернопільській області / А.В. Кузишин // Вісн. наук. досліджень. Сер. туризм. - 2006. - Вип. 1. - С. 52-56.
14. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту та маркетингу / О.Ю. Дмитрук - К.: Альтерпрес, 2004. - 250 с.

15. Ковальчук А. Формування понятійно-термінологічного апарату релігійного туризму і паломництва / А. Ковальчук // Вісник Львівського університету. Серія : Міжнародні відносини. - 2012. - Вип. 29 (2). - С. 86-92.
16. Панченко С. А. Проблеми релігійного туризму в умовах сучасних культурних трансформацій / С. А. Панченко // Культура і сучасність. - 2017. - № 2. - С. 150-153.
17. Сапелкіна З.П. Релігійний туризм: навч. посіб. / З. П. Сапелкіна. - К.: Альтерпрес, 2009. – 439 с.
18. Хільчевська І. Г. Особливості організації круїзного туризму в Норвегії: досвід для України / І. Г. Хільчевська, К. Є. Корнієнко // Географія та туризм. - 2017. Вип. 41. С. 49-58.
19. Чередниченко А. О. Розвиток релігійного туризму як шлях до відновлення туристичної галузі в умовах соціально-економічної кризи / А. О. Чередниченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2017. - Вип. 58. - С. 226-232.
20. Юрченко С. О. Релігійний туризм у християнстві на сучасному етапі / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. - 2017. - Вип. 6. - С. 216-220.
21. Lomine L., Edmunds J. Keyconceptsintourism. Macmillan, 2007. 224 p.
22. Walker R., Harding K. Tourism 1: Student'sBook. OxfordUniversityPress, 2009. 144 p.
23. Walker R., Harding K. Tourism 3: Student'sBook. OxfordUniversityPress, 2009. 144 p.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

http://tour.com.ua/	- Туристичний портал
http://www2.unwto.org/	- UNWTO
http://whc.unesco.org http://www.wttc.org/eng/Tourism_Research/Economic_Data_Search_Tool/index.php	- Офіційний сайт світової спадщини ЮНЕСКО - Всесвітня рада з туризму і подорожей (TheWorldTravel&TourismCouncil)
http://tourlib.net/ua.htm	
http://vseproturizm.blogspot.com/	- Все про туризм. Туристична бібліотека.
http://otiumportal.com/	- Все про туризм
http://stranamira.com/	- Туристичний портал
https://asean.org/	- Туристичний ресурс «Країни світу»
	- Туристична асоціація країн Східної Азії (БАТА)
https://www.iata.org/index.htm	- Міжнародна асоціація повітряного транспорту
https://mkip.gov.ua/content/turizm.html	Міністерство культури та інформаційної політики України
http://www.freefullpdf.com/	База даних наукових публікацій
http://www.nbu.gov.ua	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
http://lib.rada.gov.ua/static/about/wellcome.html	Бібліотека Верховної Ради України
http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3	Наукова бібліотека імені М.Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
https://library.ukma.edu.ua/	Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»